

POSTANOWIENIE

25 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 25 października 2023 r. w Warszawie

w sprawie ze skargi M. W.

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z 15 kwietnia 2021 r., I Ca 65/21,

wydanego w sprawie z powództwa M. W.

przeciwko Skarbowi Państwa: Komendantowi Miejskiemu Policji w Krakowie,

Prezesowi Sądu Okręgowego w Krakowie, Prezesowi Sądu Rejonowego dla

Krakowa-Nowej Huty w Krakowie, Prokuratorowi Okręgowemu w Krakowie i

Ministrowi Sprawiedliwości

o zapłatę,

1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania;

2. nie obciąża powoda kosztami postępowania przed Sądem Najwyższym;

3. przyznaje adwokat K. D. od Skarbu Państwa - Sądowi Okręgowego w Tarnowie 1350 zł, w tym podatek VAT, kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu skargowym.

UZASADNIENIE

Powód M. W. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie z 15 kwietnia 2021 r., którym Sąd ten na skutek apelacji powoda zmienił wyrok Sądu Rejonowego dla

Krakowa-Śródmieście w Krakowie z 12 lipca 2019 r. jedynie w ten sposób, że podwyższył kwotę zasądzoną z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu, oddalając apelację powoda w pozostałym zakresie. Według skarżącego zaskarżony wyrok jest niezgodny z art. 442¹ § 1 i 2, art. 5 k.c. i art. 227 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424⁹ k.p.c. Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania, jeżeli jest oczywiście bezzasadna. Bezzasadność skargi jest oczywista, gdy już z jej treści, bez głębszej analizy i jurydycznych dociekań wynika, że nie może być uwzględniona (postanowienia SN: z 19 września 2013 r., V CNP 87/12; z 25 września 2013 r., V CNP 88/12; z 12 grudnia 2013 r., II CNP 44/13, i z 17 września 2014 r., I CNP 58/13). Jest tak wówczas, gdy powołane podstawy skargi już przy pierwszej ich ocenie pokazują, że faktycznie nie ma możliwości ich uwzględnienia, ponieważ nie miały miejsca albo nie mogły mieć wpływu na kształt orzeczenia. Ocena taka powinna nasuwać się sama, bez konieczności szczególnego badania sprawy. Nie ma zatem potrzeby prowadzenia szerokiej analizy prawnej i dokonywania pogłębionego badania trafności zaskarżonego orzeczenia, w odniesieniu do zastosowania prawa i jego wykładni. Ocena zasadności skargi polega na antycypowaniu niejako roli sądu, który orzekałby co do istoty sprawy z powództwa skarżącego o wynagrodzenie szkody wyrządzonej wydaniem prawomocnego orzeczenia (zob. np. postanowienia SN z 23 kwietnia 2015 r., V CNP 57/14, i z 31 stycznia 2022 r., I CNP 8/22).

Nie może więc odnieść skutku zarzut dotyczący naruszenia art. 442¹ § 1 k.c. Po pierwsze, to kiedy skarżący dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia jest kwestią ustaleń faktycznych. Sądy *meriti* przyjęły, że taką wiedzę skarżący miał od 3 kwietnia 2003 r., a stosownie do art. 424⁴ k.p.c. podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Skoro ustalenie to nie może być podważone w skardze o stwierdzenie niezgodności, to zarzut opierający się na twierdzeniu, że przedawnienie rozpoczęło bieg później nie jest dopuszczalny.

Po drugie, uszło uwadze skarżącego, że w sprawie w ogóle nie miał zastosowania art. 442¹ § 1 k.c., ale art. 442 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym przed 10 sierpnia 2007 r., który przewidywał, że roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże w każdym wypadku roszczenie przedawnia się z upływem lat dziesięciu od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę. Według art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny do roszczeń, o których mowa w art. 1 tej ustawy, powstałych przed dniem jej wejścia w życie, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się art. 442¹ k.c. Skoro Sądy *meriti* przyjęły, że bieg przedawnienia rozpoczął się 3 kwietnia 2003 r., to oznacza, że roszczenie powoda uległo przedawnieniu 3 kwietnia 2006 r., a więc jeszcze przed wejściem w życie art. 442¹ k.c.

Oczywiście bezzasadny jest też zarzut naruszenia art. 442¹ § 2 k.c. Skarżący wskazuje, że skoro szkoda wynikła z przestępstwa (występku), to roszczenie przedawnia się w upływie lat dwudziestu. Jednak w skardze nie zostały wskazane żadne okoliczności, które mogłyby przekonywać o popełnieniu przez skonkretyzowaną osobę określonego przestępstwa. Co więcej, nie zostało nawet opisane zachowanie, które miałyby stanowić przestępstwo.

Ponadto skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem nie może opierać się na zarzucie naruszenia klauzuli generalnej art. 5 k.c. Orzeczeniem niezgodnym z prawem jest bowiem orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że jeżeli wskazane w skardze o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem przepisy mogą być różnie interpretowane i istnieją przekonujące argumenty przemawiające zarówno za jednym poglądem, jak i poglądem odmiennym – a tak jest właśnie w wypadku klauzul generalnych – nie można uznać, że rozstrzygnięcie opierające się na jednym ze stanowisk jest niezgodne z prawem (zob. np. wyroki z 18 stycznia 2006

r., II BP 1/05, OSNP 2006, nr 23-24, poz. 351, i z 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35, oraz postanowienie z 30 września 2008 r., III CNP 50/08, OSNC-ZD 2009, nr B, poz. 59).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi, a zgodnie z art. 102 k.p.c., mając na względzie sytuację majątkową i osobistą skarżącego, nie obciążył go kosztami postępowania skargowego.

Jednocześnie Sąd Najwyższy na podstawie § 16 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, a także § 10 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – mając na uwadze wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19, z 20 grudnia 2022 r., SK 78/21, i z 20 kwietnia 2023 r., SK 53/22 – przyznał pełnomocnikowi skarżącego koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu skargowym.

(D.Z.)

[ms]